

A-ghê Haggai

Mục-đích: Để kêu gọi dân-chúng hoàn-tất việc tái thiết đền-thờ

Người viết: A-ghê

Viết cho: Dân-chúng sống trong Giê-ru-sa-lem và những người đã trở về từ cuộc lưu vong

Lúc viết: 520 TC (Trước Christ giáng-sinh)

Bối-cảnh: Đền-thờ tại Giê-ru-sa-lem đã bị phá-hủy vào năm 586 TC. Vua Si-ru cho phép dân Giu-đa trở về quê-hương và xây-cất lại đền-thờ mình đã có trong năm 586 TC. Họ bắt đầu việc làm, nhưng không thể hoàn-tất nó. Qua mục-vụ của A-ghê và Xa-cha-ri, đền-thờ được hoàn-tất (552-515 TC).

Câu gốc: "Có phải đây là thời-điểm cho chính các ngươi để ở trong nhà xây bằng ván trong khi nhà này tan-hoang chẳng?" (1.4)

Nhân-vật chính: A-ghê, Xô-rô-ba-bên, Giô-suê

Chỗ chính: Giê-ru-sa-lem

Đặc-điểm: A-ghê là vị tiên-tri đầu-tiên sau sự lưu-đày. Hai vị khác là Xa-cha-ri và Ma-la-chi. Thể văn của sách này giản-dị và trực-tiếp.

Ý chính: Quá bận-rộn, nhiều nhu-cầu, thường bỏ quên điều quan-trọng không hoàn-tất. Các giá-trị và những ưu-tiên của chúng ta được phản-ánh qua cách thức chúng ta sử-dụng các tài-nguyên của mình—thi-giờ, tiền-bạc, sức-lực, và tài-năng. Thường các hành-động chúng ta là đưa ra ý-kiến, mà không thực-sự làm theo những lời nói của chúng ta đã nói. Chúng ta nói Đức Chúa TRỜI chiếm ưu-tiên hàng đầu của chúng ta, nhưng chúng ta lại thực sự hạ-tầng Ngài xuống một địa-vị thấp hơn trong bảng liệt-kê các điều "phải làm".

Hơn hai-mươi-sáu thế-kỷ qua, có một tiếng nói được nghe rõ, kêu-gọi những người đàn-ông và những người đàn-bà trở về thứ-tự ưu-tiên đúng của nó. A-ghê biết cái gì là quan-trọng và cái gì phải được làm cho xong; người bèn thách-thức dân của Đức Chúa TRỜI đáp-ứng.

Năm 586 TC, quân-đội Ba-by-lôn đã phá-hủy đền-thờ tại Giê-ru-sa-lem—đền-thờ Đức Chúa TRỜI, một biểu-hiện của sự hiện-diện của Ngài ở với họ. Năm 538 TC, vua Si-ru ra chiếu-chỉ rằng dân Giu-đa có thể trở về thành-phố yêu-dầu của họ và xây-cất lại đền-thờ đó. Vì vậy họ hành-trình về Giê-ru-sa-lem và khởi-sự việc làm đó. Nhưng sau đó họ quên mục-đích của mình và không theo thứ-tự ưu-tiên của mình, khi có sự đối-lập, tình lãnh-đạm của họ làm cho công-việc đó ngưng đọng. Thế thì A-ghê kêu gọi họ trở lại với cái giá-trị của Đức Chúa TRỜI, rằng: "Có phải đây là thời-điểm cho chính các ngươi để ở trong nhà xây bằng ván trong khi nhà này tan-hoang chẳng?" (1.4) Dân-chúng chỉ lo thỏa-mãn nhu-cầu riêng của mình hơn là thỏa-mãn ý-muốn của Chúa mình, để rồi nhận lấy hậu-quả đau-thương. Lúc ấy, A-ghê kêu gọi: "Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: "Đặt tâm các ngươi vào đường-lối các ngươi! Hãy đi lên núi, đem cây về và xây-cất lại đền-thờ, để Ta có thể vui-lòng với nó và được hiển-vinh," Đức

GIA-VÊ phán" (1.7-8). Và sứ-điệp của Đức Chúa Trời qua tôi-tớ A-ghê của Ngài trở thành xúc-tác để hoàn-thành công-việc đó.

Mặc dầu A-ghê là một quyển sách ngắn, nhưng nó chứa đầy những thách-thức và lời hứa, nhắc-nhờ chúng ta về quyền-đòi-hỏi của Đức Chúa TRỜI trên sinh-mạng chúng ta và các ưu-tiên của chúng ta. Khi quý vị đọc sách A-ghê, xin tưởng-tượng người đang đi trong các đường-phố các ngõ hẻm của thành-phố Giê-ru-sa-lem, thúc-giục dân-chúng trở lại làm công-việc của Đức Chúa TRỜI. Và xin lắng nghe A-ghê nói với quý vị, thúc-giục quý vị phải sắp-đặt lại thứ-tự ưu-tiên của quý vị theo ý-muốn của Đức Chúa TRỜI. Chúa bảo quý vị phải làm gì? Hãy để mọi việc qua một bên mà vâng lời Ngài.

1. Lời kêu gọi xây-cắt lại đền-thờ (1.1-1.15)

1 Trong năm thứ hai của vua Đa-ri-út, vào ngày thứ nhất của tháng thứ sáu, lời của Đức GIA-VÊ bởi tiên-tri A-ghê đến cùng Xô-rô-ba-bên con trai của Sa-la-thi-ên, thống-đốc của Giu-đa, và đến cùng Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, phán: ²"Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy, rằng: 'Dân này nói: "Thời-điểm chưa tới, tức là thời-điểm tái thiết đền của Đức GIA-VÊ."' ³Đoạn lời của Đức GIA-VÊ đến bởi tiên-tri A-ghê, phán: ⁴"Có phải đây là thời-điểm cho chính các ngươi để ở trong nhà xây bằng ván trong khi nhà này tan-hoang chẳng?" ⁵Bởi vậy bây giờ, Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: "Đặt tâm các ngươi vào đường-lối các ngươi! ⁶Các ngươi gieo nhiều, nhưng đem về ít; ăn nhưng không no; uống nhưng không say; mặc quần-áo, nhưng không ai ấm đủ; và kẻ làm được tiền bỏ vào túi lưng."

⁷Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: "Đặt tâm các ngươi vào đường-lối các ngươi! ⁸Hãy đi lên núi, đem cây về và xây-cắt lại đền-thờ, để Ta có thể vui-lòng với nó và được hiển-vinh," Đức GIA-VÊ phán. ⁹"Các ngươi kiếm nhiều, nhưng kìa, ít đến; khi các ngươi đem nó về nhà, thì Ta sẽ thổi mát đi. Tại sao?" Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố, "Vì nhà Ta nằm tan-hoang, trong khi mỗi đứa các ngươi chạy về nhà riêng của nó. ¹⁰Bởi vậy, vì các ngươi, bầu trời đã rút lại sương-móc của nó, và trái đất đã giữ lại sản-vật của nó. ¹¹Và Ta đã kêu hạn-hán đến trên đất, trên các ngọn núi, trên ngũ cốc, trên rượu nho mới, trên dầu, trên những thứ mà đất sản-xuất, trên người ta, trên gia súc, và trên tất cả việc lao nhọc của bàn tay các ngươi."

¹²Thế thì Xô-rô-ba-bên con trai Sa-la-thi-ên, và Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, với tất cả dân-chúng còn lại, đều tuân-phục tiếng của GIA-VÊ Đức Chúa Trời của mình và các lời của tiên-tri A-ghê, như GIA-VÊ Đức Chúa Trời của mình đã sai người đến. Và dân-chúng kinh sợ trước mặt Đức GIA-VÊ. ¹³Rồi, A-ghê, sứ-giã của Đức GIA-VÊ, bởi sự ủy-nhiệm của Đức GIA-VÊ nói với dân-chúng, rằng: "'Ta ở với các ngươi,' Đức GIA-VÊ tuyên-bố." ¹⁴Vì vậy Đức GIA-VÊ kích-động linh của Xô-rô-ba-bên con trai của Sa-la-thi-ên, thống-đốc Giu-đa, linh của Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, và linh của mọi người còn lại trong dân chúng; và họ đến và tái thiết đền của Đức GIA-VÊ vạn-quân, Đức Chúa Trời của họ, ¹⁵vào ngày thứ hai-mươi bốn của tháng thứ sáu trong năm thứ hai của vua Đa-ri-út.

2. Sự khuyến-khích để hoàn-tất đền-thờ (2.1-2.23)

2 Vào ngày thứ hai-mươi một của tháng thứ bảy, lời Đức GIA-VÊ đã đến bởi tiên-tri A-ghê, phán: ²"Bây giờ hãy nói cùng Xô-rô-ba-bên con trai Sa-la-thi-ên, thống-đốc Giu-đa, cùng Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, và cùng dân-chúng còn lại, rằng: ³'Ai còn sót lại trong các ngươi là những kẻ đã thấy đền-thờ này trong sự vinh-hiến trước kia của nó? Và bây giờ các ngươi thấy thế nào? Không phải đối với các ngươi, khi so-sánh, nó dường như không có cái gì giống cả hay sao?

1. The call to rebuild the temple (1.1-1.15)

1 In the second year of Darius the king, on the first day of the sixth month, the word of YHWH came by the prophet Haggai to Zerubbabel the son of Shealtiel, governor of Judah, and to Joshua the son of Jehozadak, the high priest saying, ²"Thus says YHWH of hosts, saying, "This people says, "The time has not come, even the time for the house of YHWH to be rebuilt." ³Then the word of YHWH came by Haggai the prophet saying, ⁴"Is it time for you yourselves to dwell in your paneled houses while this house lies desolate?" ⁵Now therefore, thus says YHWH of hosts, "Set your heart on your ways! ⁶You have sown much, but bring in little; you eat, but there is not enough to be satisfied; you drink, but there is not enough to become drunk; you put on clothing, but no one is warm enough; and he who earns, earns wages to put into a purse with holes."

⁷Thus says YHWH of hosts, "Set your heart on your ways! ⁸Go up to the mountain, bring wood and rebuild the temple, that I may be pleased with it and be glorified," says YHWH. ⁹"You look for much, but behold, it comes to little; when you bring it home, I blow it away. Why?" declares YHWH of hosts, "Because of My house which lies desolate, while each of you runs to his own house. ¹⁰Therefore, because of you the sky has withheld its dew, and the earth has withheld its produce. ¹¹And I called for a drought on the land, on the mountains, on the grain, on the new wine, on the oil, on what the ground produces, on men, on cattle, and on all the labor of your hands."

¹²Then Zerubbabel the son of Shealtiel, and Joshua the son of Jehozadak, the high priest, with all the remnant of the people, obeyed the voice of YHWH their God and the words of Haggai the prophet, as YHWH their God had sent him. And the people feared before YHWH. ¹³Then Haggai, the messenger of YHWH, spoke by the commission of YHWH to the people saying, "I am with you," declares YHWH. ¹⁴So YHWH stirred up the spirit of Zerubbabel the son of Shealtiel, governor of Judah, and the spirit of Joshua the son of Jehozadak, the high priest, and the spirit of all the remnant of the people; and they came and worked on the house of YHWH of hosts, their God, ¹⁵on the twenty-fourth day of the sixth month in the second year of Darius the king.

2. Encouragement to complete the temple (2.1-2.23)

2 On the twenty-first of the seventh month, the word of YHWH came by Haggai the prophet saying, ²"Speak now to Zerubbabel the son of Shealtiel, governor of Judah, and to Joshua the son of Jehozadak, the high priest, and to the remnant of the people saying, ³"Who is left among you who saw this temple in its former glory? And how do you see it now? Does it not seem to you like nothing in comparison?"

Haggai 2.4-2.22

⁴But now be strong Zerubbabel,' declares YHWH, 'take courage also, Joshua son of Jehozadak, the high priest, and all you people of the land take courage,' declares YHWH, 'and work; for I am with you,' says YHWH of hosts. ⁵'As for the promise which I made you when you came out of Egypt, My Spirit is abiding in your midst; do not fear!' ⁶For thus says YHWH of hosts, "Once more in a little while, I am going to shake the heavens and the earth, the sea also and the dry land. ⁷And I will shake all the nations; and they will come with the wealth of all nations; and I will fill this house with glory,' says YHWH of hosts. ⁸'The silver is Mine, and the gold is Mine,' declares YHWH of hosts. ⁹'The latter glory of this house will be greater than the former,' says YHWH of hosts, 'and in this place I shall give peace,' declares YHWH of hosts."

3. Blessing from the day founding the temple (2.10-2.19)

¹⁰On the twenty-fourth of the ninth *month*, in the second year of Darius, the word of YHWH came to Haggai the prophet saying, ¹¹"Thus says YHWH of hosts, 'Ask now the priests for a law: ¹²If a man carries holy meat in the fold of his garment, and touches bread with this fold, or cooked food, wine, oil, or any *other* food, will it become holy?" And the priests answered and said, "No." ¹³Then Haggai said, "If one who is unclean from a corpse touches any of these, will *the latter* become unclean?" And the priests answered and said, "It will become unclean." ¹⁴Then Haggai answered and said, "'So is this people. And so is this nation before Me,' declares YHWH, 'and so is every work of their hands; and what they offer there is unclean. ¹⁵But now, do consider from this day onward: before one stone was placed on another in the temple of YHWH, ¹⁶from that time *when* one came to a *grain* heap of twenty *measures*, there would be only ten, and *when* one came to the wine vat to draw fifty measures, there would be *only* twenty. ¹⁷I smote you *and* every work of your hands with blasting wind, mildew, and hail; yet you *did* not come *back to Me*,' declares YHWH. ¹⁸'Do consider from this day onward, from the twenty-fourth day of the ninth *month*: from the day when the temple of YHWH was founded, consider: ¹⁹Is the seed still in the barn? Even including the vine, the fig tree, the pomegranate, and the olive tree it has not borne *fruit*. Yet from this day on I will bless you.'"

4. God declares His chosen one (2.20-2.23)

²⁰Then the word of YHWH came a second time to Haggai on the twenty-fourth *day* of the month saying, ²¹"Speak to Zerubbabel governor of Judah saying, 'I am going to shake the heavens and the earth. ²²And I will overthrow the thrones of kingdoms and destroy the power of the kingdoms of the nations; and I will overthrow the chariots and their riders, and the horses and their riders will go down, everyone by the sword of another.'

A-ghe 2.4-2.22

⁴Nhưng bây giờ hãy mạnh lên, Xô-rô-ba-bên,' Đức GIA-VÊ tuyên-bố, 'cũng hãy can-đảm, Giô-suê con trai của thầy tế-lễ thượng-phẩm Giê-hô-xa-đác, và tất cả các người là dân trong xứ này, hãy can-đảm,' Đức GIA-VÊ tuyên-bố, 'và hãy làm việc; vì Ta ở với các người,' Đức GIA-VÊ vạn-quân phán. ⁵Còn về lời hứa mà Ta đã lập với các người khi các người đi ra khỏi Ê-díp-tô, Linh Ta đang ở giữa các người; đừng sợ! ⁶Vì Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: "Một lần nữa, trong chốc-lát, Ta sắp rung-động các tầng trời và trái đất, cùng biển và đất khô. ⁷Và Ta sẽ rung-động tất cả các quốc-gia; và chúng sẽ đến với sự giàu-có của tất cả các quốc-gia; và Ta sẽ làm đầy đền này với vinh-quang,' Đức GIA-VÊ vạn-quân phán. ⁸Bạc là của Ta, và vàng là của Ta,' Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố. ⁹Vinh-quang về sau của đền này sẽ lớn hơn cái trước,' Đức GIA-VÊ vạn-quân phán, 'và tại chỗ này, Ta sẽ ban bình-an,' Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố."

3. Ban phước từ ngày lập nền đền thờ (2.10-2.19)

¹⁰Vào ngày thứ hai-mươi bốn của tháng thứ chín, trong năm thứ hai của vua Đa-ri-út, lời Đức GIA-VÊ đã đến cùng tiên-tri A-ghe, phán: ¹¹"Đức GIA-VÊ vạn-quân phán như vậy: 'Bây giờ hãy hỏi các thầy tế-lễ về một điều luật: ¹²Nếu một người mang thịt thánh trong ché áo của nó, và đụng bánh mì với ché áo này, hoặc thức-ăn đã nấu, rượu nho, dầu, hay một thức ăn nào *khác*, thì nó có trở nên thánh hay không?' Và các thầy tế-lễ trả lời và nói: "Không." ¹³Đoạn A-ghe nói: "Nếu người ô-úế do từ-thì đụng một trong những thứ này, thì nó có trở nên ô-úế không?" Và các thầy tế-lễ trả lời và nói: "Nó sẽ trở nên ô-úế." ¹⁴Đoạn A-ghe trả lời và nói: "'Dân này cũng thế. Và quốc-gia này trước mặt Ta cũng thế,' Đức GIA-VÊ tuyên-bố, 'và mọi việc làm của các bàn tay chúng cũng thế; và vật mà chúng hiến-dâng ở đó *cũng* ô-úế. ¹⁵Nhưng bây giờ, hãy xem từ ngày này trở đi: trước khi một hòn đá được đặt trên một hòn đá khác trong đền-thờ của Đức GIA-VÊ, ¹⁶từ thời-điểm đó *khi* người ta đã đi đến một đồng thóc 20 *đâu*, thì chỉ có 10, và khi người ta đã đi đến bể rượu nho để mức 50 lượng, thì *chỉ* có 20. ¹⁷Ta đã đánh các người, và mọi việc làm của bàn tay các người bằng gió thổi tung, mốc meo, và mưa đá; vậy mà các người đã chẳng đến cùng Ta,' Đức GIA-VÊ tuyên-bố. ¹⁸Hãy xem từ ngày này trở đi, từ ngày thứ hai-mươi bốn của *tháng* thứ chín: từ ngày khi đền-thờ của GIA-VÊ được đặt nền, hãy xem: ¹⁹Hạt giống ấy vẫn còn ở trong vựa không? Ngay cả gốc nho, cây vả, cây lựu, và cây ô-li-ve nó đã chẳng sinh ra trái. Tuy nhiên, từ ngày này trở đi, Ta sẽ ban phước cho các người.'"

4. Đức Chúa Trời công-bố kẻ được Ngài chọn (2.20-2.23)

²⁰Đoạn lời Đức GIA-VÊ đến lần thứ hai cùng A-ghe vào ngày thứ hai-mươi bốn của tháng ấy, phán: ²¹"Hãy nói cùng Xô-rô-ba-bên thống-độc Giu-đa, rằng: 'Ta sắp rung-động các tầng trời và trái đất. ²²Và Ta sẽ lật-đổ những ngôi của các vương-quốc và hủy-diệt sức mạnh của các vương-quốc của các quốc-gia ấy; Ta sẽ lật-đổ những cỗ xe và những kẻ cỡi chúng, và ngựa và những kẻ cỡi chúng sẽ ngã gục, mọi người đều bởi gươm của kẻ khác.'

A-ghê 2.23

23'Vào ngày đó,' Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố, 'Ta sẽ giữ ngươi, hỡi Xô-rô-ba-bên, con trai của Sa-la-thi-ên, tôi-tớ của Ta,' Đức GIA-VÊ tuyên-bố, 'và Ta sẽ làm ngươi như một ấn-tín, vì Ta đã chọn ngươi,'" Đức GIA-VÊ vạn-quân tuyên-bố.

Haggai 2.23

23'On that day,' declares YHWH of hosts, 'I will take you, Zerubbabel, son of Shealtiel, My servant.' declares YHWH, 'and I will make you like a signet *ring*, for I have chosen you,'" declares YHWH of hosts.